

Pensioenregeling van

DSM Resins BV

Deel 2

Reglementsbe­palingen voor deelnemers die op of na 1 juli 1999 deelnemer zijn geworden *

Datum ingang : 1 juli 1999

Datum wijziging : 1 april 2000

Uitgave : 2001

* Deel 1, met reglementsbe­palingen voor deelnemers die vóór 1 juli 1999 deelnemer zijn geworden, ligt ter inzage bij P&O en bij NV Pensioenverzekeringsmaatschappij DSM (PVM).

Reglementsbe­palingen voor deelnemers die op of na 1 juli 1999 deelnemer zijn geworden

Inhoudsopgave

Artikel		Blz
Artikel 1	Definities	1
Artikel 2	Deelnemerschap	2
Artikel 3	Omschrijving van de pensioenaanspraken	3
Artikel 4	Ouderdomspensioen	4
Artikel 5	Nabestaandenpensioen voor de partner.....	6
Artikel 6	Pensioen en scheiding.....	8
	Bijzonder ouderdomspensioen.....	8
Artikel 7	Keuzemogelijkheden ten aanzien van ouderdomspensioen.....	9
	Omzetting ouderdomspensioen in nabestaandenpensioen voor de partner	9
	Variabele uitkeringen.....	9
Artikel 8	Nabestaandenpensioen voor de kinderen	10
Artikel 9	Voortzetting deelnemerschap bij arbeidsongeschiktheid	12
Artikel 10	Arbeidsongeschiktheidspensioen	13
Artikel 11	Aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen.....	14
Artikel 12	Aanspraken bij beëindiging van het deelnemerschap	16
Artikel 13	Het recht op waardeoverdracht	17
Artikel 14	Deeltijd deelnemers	18
Artikel 15	Financiering en bijdragen.....	19
Artikel 16	Toeslagen	20
Artikel 17	Voorbehoud van de werkgever	22
Artikel 18	Algemene bepalingen.....	23
Artikel 19	Geschillenbeslechting.....	24
Artikel 20	Inwerkingtreding	25

Artikel 1 Definities

In deze pensioenregeling wordt verstaan onder:

1. **Werkgever:**
DSM Resins BV.
2. **Werknemer:**
ieder, die krachtens een arbeidsovereenkomst in dienst is van de werkgever en met wie is overeengekomen dat hij/zij voor de aan dit pensioenreglement te onttelen aanspraken op pensioen in aanmerking zal komen.
3. **Deelnemer:**
de werknemer.
4. **Partner:**
 - a. de man of vrouw met wie de (gewezen) deelnemer is gehuwd vóór de pensioendatum;
 - b. de man of vrouw met wie het partnerschap met de (gewezen) deelnemer vóór het bereiken van de pensioendatum is geregistreerd bij de burgerlijke stand op de wijze als omschreven in het Burgerlijk Wetboek.
5. **Partnerschap:**
de formele relatie met een partner als bedoeld in lid 4 van dit artikel.
6. **Scheiding:**
beëindiging van het partnerschap door:
 - a. echtscheiding of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed;
 - b. eindiging van een geregistreerd partnerschap met wederzijds goedvinden of door ontbinding op verzoek van één van de partijen.
7. **Scheidingsdatum:**
datum waarop de rechterlijke uitspraak houdende de scheiding of de beëindiging van het geregistreerd partnerschap wordt opgenomen in de registers van de burgerlijke stand.
8. **Kinderen:**
eigen kinderen die tot de (gewezen) deelnemer in familierechtelijke betrekking staan, alsmede geadopteerde kinderen en pleeg- en stiefkinderen die naar het oordeel van de werkgever als eigen kinderen worden onderhouden en opgevoed.
9. **Pensioendatum:**
de eerste dag van maand waarin de (gewezen) deelnemer de 65-jarige leeftijd bereikt.
10. **Verzekeraar:**
NV Pensioenverzekeringsmaatschappij DSM te Heerlen.
11. **VIP:**
Regeling van Vervroegde Individuele Pensionering van de werkgever.

Artikel 2 Deelnemerschap

1. Het deelnemerschap vangt aan op de eerste dag van de maand van indiensttreding.
2. Het deelnemerschap eindigt:
 - a. op de pensioendatum;
 - b. bij overlijden;
 - c. bij beëindiging van de dienstbetrekking vóór de pensioendatum, anders dan wegens arbeidsongeschiktheid als bedoeld in artikel 9 of gebruikmaking van de VIP;
 - d. bij beëindiging van de periode van arbeidsongeschiktheid als bedoeld in artikel 9, gevolgd door toepassing van artikel 12.
3. In afwijking van het bepaalde in lid 2, letter c, wordt bij gebruikmaking van de VIP onmiddellijk aansluitend aan het dienstverband met de werkgever het deelnemerschap voortgezet, met dien verstande dat maximaal drie deelnemersjaren meetellen voor pensioenopbouw.
4. Onverminderd het bepaalde in lid 2, letter c, kan de werkgever met voormalige werknemers overeenkomen, dat het deelnemerschap aan de pensioenregeling na beëindiging van het dienstverband wordt voortgezet, uiterlijk tot het bereiken van de pensioendatum. Tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen, zal bij een dergelijke voortzetting van het deelnemerschap geen aanspraak op (aanvullend) arbeidsongeschiktheidspensioen bestaan.
5. Iedere deelnemer wordt bij aanvang van het deelnemerschap door de werkgever schriftelijk op de hoogte gesteld van de inhoud van het geldende reglement. De werkgever stelt de deelnemer - ten minste eenmaal per jaar - schriftelijk op de hoogte van daarin aangebrachte wijzigingen. De werkgever stelt belanghebbenden in staat desgewenst van het geldende reglement kennis te nemen.

Artikel 3 Omschrijving van de pensioenaanspraken

1. De deelnemer heeft met inachtneming van de overige bepalingen van dit pensioenreglement aanspraak op:
 - a. **ouderdomspensioen** voor zichzelf;
 - b. **nabestaandenspensioen** voor zijn of haar partner en kinderen, met dien verstande dat het nabestaandenspensioen voor de partner is verzekerd op risicobasis;
 - c. **(aanvullend) arbeidsongeschiktheidspensioen** voor zichzelf.
2. De pensioenen worden aan het einde van iedere maand uitgekeerd in termijnen, elk groot één twaalfde deel van de jaarpensioenen, zoals omschreven in de volgende artikelen van dit pensioenreglement.
3. Jaarlijks verstrekt de werkgever aan iedere deelnemer een opgave van:
 - a. de hoogte van de pensioenaanspraken welke de deelnemer kan bereiken indien hij/zij tot de pensioendatum deelnemer blijft;
 - b. de hoogte van de pensioenaanspraken welke de deelnemer reeds heeft bereikt.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 12, lid 1, letter f, verstrekt de werkgever op verzoek aan de (gewezen) deelnemer binnen drie maanden na dat verzoek een opgave van de hoogte van de opgebouwde pensioenaanspraken, vermeerderd met de na beëindiging van het deelnemerschap toegekende toeslagen als bedoeld in artikel 16. De werkgever kan een vergoeding vragen van de aan deze opgave verbonden kosten.
5. De pensioenen en aanspraken op pensioen ingevolge dit pensioenreglement kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, anders dan in de gevallen voorzien in dit reglement en bij of krachtens de Pensioen- en spaarfondsenwet.

Artikel 4 Ouderdomspensioen

1. Het ouderdomspensioen van de (gewezen) deelnemer gaat in op de pensioendatum. Het ouderdomspensioen eindigt op de eerste dag van de maand volgende op de maand waarin de gerechtigde overlijdt.
2. De hoogte van het ouderdomspensioen is afhankelijk van:
 - a. het aantal behaalde **deelnemersjaren**,
 - b. de hoogte van de verworven aanspraak op ouderdomspensioen die op zijn beurt afhankelijk is van:
 1. de hoogte van het **loon**;
 2. de hoogte van de **franchise** en
 3. de hoogte van de **berekeningsgrens**.Deze begrippen worden in de volgende leden toegelicht.
3. **Deelnemersjaren**

Deelnemersjaren zijn de jaren gelegen tussen de datum waarop het deelnemerschap is aangevangen en de datum waarop het deelnemerschap is beëindigd. Als deelnemersjaren worden tevens aangemerkt extra deelnemersjaren als gevolg van waardeoverdracht. Deelnemersjaren worden vastgesteld in maanden nauwkeurig.
4. **Loon**

12 maal het overeengekomen vaste maandsalaris, vermeerderd met vakantietoeslag, ploegentoeslag en eventuele andere door de werkgever aangewezen vaste inkomensbestanddelen, geldend op 1 januari van het betreffende jaar.
5. **Franchise**

Het gedeelte van het loon waarover geen pensioen wordt opgebouwd (per 1 januari 2001: NLG 33.023,-).
6. **Berekeningsgrens**

Het bedrag dat bij de verdeling van het loon in zones, de grens aangeeft tussen zone 2 en zone 3 (per 1 januari 2001: NLG 102.213,-).
7.
 - a. De in de voorgaande leden genoemde bedragen worden jaarlijks per 1 januari aangepast uitgaande van de algemene loonontwikkeling bij de werkgever, nadat hierover tussen werkgever en vakorganisaties, die zijn betrokken bij de collectieve arbeidsovereenkomst van de werkgever, overleg heeft plaatsgevonden.
 - b. Tijdens de voortzetting van het deelnemerschap in verband met gebruikmaking van de VIP, zoals bedoeld in artikel 2 lid 3, worden
 - het loon, zoals bedoeld in lid 4,
 - de franchise, zoals bedoeld in lid 5 en
 - de berekeningsgrens, zoals bedoeld in lid 6,op basis waarvan pensioenaanspraken worden berekend, jaarlijks (voor het eerst per 1 januari 2001) aangepast overeenkomstig het in artikel 16 bepaalde voor de aanpassing van de ingegane pensioenen.

8. Voor de berekening van het ouderdomspensioen wordt het loon als volgt verdeeld in zones:
 - a. Zone 1
Het gedeelte van het loon dat gelijk is aan de franchise; over dit gedeelte van het loon wordt geen aanspraak op ouderdomspensioen verworven;
 - b. Zone 2
Het gedeelte van het loon dat als ondergrens de franchise heeft en als bovengrens de berekeningsgrens;
 - c. Zone 3
Het gedeelte van het loon dat uitgaat boven de berekeningsgrens.
9. Over elk deelnemersjaar verwerft de deelnemer aanspraak op ouderdomspensioen ten bedrage van:
 - a. 1,75% van het loon over zone 2;
 - b. 1,55% van het loon over zone 3.
10. Over een gedeelte van een deelnemersjaar wordt de aanspraak op ouderdomspensioen evenredig aan het aantal maanden van deelnemerschap in het betreffende kalenderjaar toegekend.
11. De over de voorafgaande jaren verworven aanspraken op ouderdomspensioen worden, indien hieruit een verhoging resulteert, in elk kalenderjaar vervangen door de som van:
 - a. 1,75% van het product van het loon over zone 2 en het aantal verstreken deelnemersjaren;
 - b. 1,55% van het product van het loon over zone 3 en het aantal verstreken deelnemersjaren.
12. Indien recht op een bijzonder ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 6 is ontstaan, wordt de aanspraak op ouderdomspensioen, onderscheidenlijk de afkoopsom daarvan, dan wel het ouderdomspensioen onvoorwaardelijk verminderd met het deel van het ouderdomspensioen dat in aanmerking is genomen bij de vaststelling van dat bijzonder ouderdomspensioen.
13. De aanspraak op ouderdomspensioen van een (gewezen) deelnemer kan zonder toestemming van diens partner niet bij overeenkomst tussen die (gewezen) deelnemer en de verzekeraar worden verminderd, anders dan bij afkoop zoals voorzien bij of krachtens de Pensioen- en spaarfondsenwet, tenzij de partners het recht op pensioenverevening ingevolge de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding hebben uitgesloten. Elk beding, strijdig met het bepaalde in de vorige volzin, is nietig.

Artikel 5 Nabestaandenpensioen voor de partner

1. Bij overlijden van
 - a. een deelnemer dan wel
 - b. een deelnemer tijdens de voortzetting van het deelnemerschap in verband met de gebruikmaking van de VIP, zoals bedoeld in artikel 2 lid 3, ontvangt zijn/haar partner een nabestaandenpensioen voor de partner, mits dit overlijden plaats heeft vóór het moment waarop de (gewezen) deelnemer de pensioendatum heeft bereikt.
 2.
 - a. Het in lid 1a bedoelde nabestaandenpensioen bedraagt 50% van het loon naar de situatie op 1 januari voorafgaande aan het overlijden van de deelnemer, voor zover dat loon uitgaat boven NLG 40.765,- (niveau 1 januari 2001). Dit bedrag wordt telkens per 1 januari door de werkgever aangepast, uitgaande van de algemene loonontwikkeling bij de werkgever.
 - b. Het in lid 1 b bedoelde nabestaandenpensioen bedraagt 50% van het loon naar de situatie op 1 januari voorafgaande aan het overlijden van deze deelnemer, voor zover dat loon uitgaat boven NLG 40.765,- (niveau 1 januari 2001). Dit bedrag wordt telkens per 1 januari (voor het eerst per 1 januari 2001) door de werkgever aangepast, overeenkomstig het in artikel 16 bepaalde voor de aanpassing van de ingegane pensioenen.
 3.
 - a. Indien en zolang de partner van de in lid 2 bedoelde deelnemer nog geen 65 jaar is, ontvangt hij/zij naast het nabestaandenpensioen voor de partner een tijdelijke toeslag ter hoogte van 70% van het loon, voor zover dat loon niet uitgaat boven het in lid 2a respectievelijk lid 2b genoemde bedrag.
 - b. Het onder a bepaalde is van overeenkomstige toepassing voor de partner die niet in aanmerking komt voor het nabestaandenpensioen voor de partner als bedoeld in lid 1 omdat de betrokken deelnemer is overleden na de pensioendatum.
 - c. De uitbetaling van de tijdelijke toeslag geschiedt met inachtneming van het in lid 4 bepaalde.
 4. Indien de partner een uitkering krachtens de Algemene nabestaandenwet (Anw) ontvangt, wordt deze uitkering op de tijdelijke toeslag als bedoeld in lid 3 in mindering gebracht. Bij het vaststellen van deze korting blijft de halfwezenuitkering ingevolge artikel 22 van de Anw buiten beschouwing.
 5. Het in lid 2 bedoelde nabestaandenpensioen en de in lid 3 bedoelde tijdelijk toeslag worden verlaagd met 2% voor elk vol jaar dat de partner meer dan tien jaar jonger was dan de (gewezen) deelnemer.
 6. Bij overlijden van een deelnemer die op grond van artikel 9 aanspraken op pensioen opbouwt, is het bepaalde in de leden 1 tot en met 5 van dit artikel van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat het nabestaandenpensioen voor de partner, de tijdelijke toeslag en de korting overeenkomstig lid 5 naar evenredigheid worden toegekend/toegepast en wel, indien op de overledene het bepaalde in artikel 9 van toepassing was in verband met een arbeidsongeschiktheid van:

80 - 100%	:	voor 100%
65 - 80%	:	voor 75%
55 - 65%	:	voor 60%
45 - 55%	:	voor 50%.
-

7. Het nabestaandenpensioen voor de partner, alsmede de tijdelijke toeslag gaan in op de eerste dag van de maand, volgend op die waarin de (gewezen) deelnemer is overleden.

Het nabestaandenpensioen voor de partner eindigt op de eerste dag van de maand volgend op die waarin de gerechtigde een (hernieuwd) partnerschap aangaat, maar uiterlijk op de laatste dag van de maand waarin de gerechtigde overlijdt.

De tijdelijke toeslag eindigt op hetzelfde tijdstip, maar uiterlijk op de dag waarop de gerechtigde de 65-jarige leeftijd bereikt.

Onder hernieuwd partnerschap wordt tevens verstaan samenwonen waarbij partners:

- gedurende ten minste een half jaar een gemeenschappelijke huishouding voeren en
- beiden ongehuwd zijn, geen geregistreerd partnerschap zijn aangegaan en geen bloed- of aanverwant in de rechte lijn van elkaar zijn.

Artikel 6 Pensioen en scheiding

Bijzonder ouderdomspensioen

1. In geval van echtscheiding of scheiding van tafel en bed op of na 1 mei 1995 of ingeval van eindiging van een geregistreerd partnerschap vindt verevening van het tijdens het partnerschap bij de werkgever opgebouwde ouderdomspensioen plaats conform de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.
2. Het bepaalde in lid 1 is niet van toepassing indien partijen verevening van pensioenrechten bij scheiding hebben uitgesloten bij huwelijkse voorwaarden, voorwaarden bij geregistreerd partnerschap of bij een schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding.
3. De kosten van verevening zal de verzekeraar in gelijke delen aan beide partijen in rekening brengen.

Artikel 7 Keuzemogelijkheden ten aanzien van ouderdomspensioen

Omzetting ouderdomspensioen in nabestaandenpensioen voor de partner

1. Op verzoek van de gerechtigde op ouderdomspensioen kan op de pensioendatum de aanspraak op ouderdomspensioen gedeeltelijk worden omgezet in een aanspraak op nabestaandenpensioen voor de partner.
De omzetting als bedoeld in de vorige volzin geschiedt op een door de actuaris van de verzekeraar vastgestelde wijze, welke in overeenstemming is met geldende wet- en regelgeving.
De aanspraak op nabestaandenpensioen voor de partner mag niet meer bedragen dan 70% van de resterende aanspraak op ouderdomspensioen.
Indien het leeftijdsverschil tussen de partners meer bedraagt dan 10 jaren, is het bepaalde in artikel 5 lid 5 bij de omzetting van overeenkomstige toepassing.
2. Het verzoek tot omzetting als bedoeld in lid 1 wordt door de gerechtigde op ouderdomspensioen vanaf een half jaar tot uiterlijk drie maanden vóór de pensioendatum schriftelijk aan de verzekeraar kenbaar gemaakt.
3. De aanspraak op nabestaandenpensioen voor de partner van een gewezen deelnemer kan zonder toestemming van die partner niet bij overeenkomst tussen de gewezen deelnemer en de verzekeraar of de werkgever worden verminderd, anders dan bij afkoop zoals voorzien bij of krachtens de Pensioen- en spaarfondsenwet. Elk beding, strijdig met het bepaalde in de vorige volzin, is nietig.

Variabele uitkeringen

4. a. Vanaf een half jaar tot uiterlijk drie maanden vóór de pensioendatum heeft de (gewezen) deelnemer het recht om het op de pensioendatum het alsdan ingaande ouderdomspensioen (het oorspronkelijke ouderdomspensioen) om te zetten in een ouderdomspensioen dat:
 - na ingang hoger is dan het oorspronkelijke ouderdomspensioen en dat na verloop van één of meerdere jaren daalt tot het niveau gelegen onder het oorspronkelijke ouderdomspensioen, of
 - na ingang lager is dan het oorspronkelijke ouderdomspensioen en dat na verloop van één of meerdere jaren stijgt tot een niveau gelegen boven het oorspronkelijke ouderdomspensioen.
- b. De omzetting vindt slechts plaats onder de voorwaarde dat:
 - de laagste uitkering van ouderdomspensioen ten minste 75% bedraagt van de hoogste uitkering van ouderdomspensioen,
 - een en ander op actuariële neutrale wijze gebeurt, en
 - een en ander in overeenstemming is met geldende wet- en regelgeving.

Artikel 8 Nabestaandenpensioen voor de kinderen

1. Het nabestaandenpensioen voor de kinderen gaat in op de eerste dag van de maand, volgende op die waarin de (gewezen) deelnemer is overleden.
Het nabestaandenpensioen loopt door tot de laatste dag van de maand waarin het kind de 18-jarige leeftijd bereikt.
Het nabestaandenpensioen kan ingaan of doorlopen voor kinderen van 18 jaar en ouder, indien en voor zolang zij studerend zijn krachtens de bepalingen van de Wet op de studiefinanciering.
Het nabestaandenpensioen voor een studerend kind loopt uiterlijk door tot de eerste dag van de maand waarin het kind de 27-jarige leeftijd bereikt.
Het nabestaandenpensioen eindigt op de laatste dag van de maand van overlijden van het kind.
 2.
 - a. Het nabestaandenpensioen bedraagt voor ieder kind bij overlijden van de vader of moeder op of na de pensioendatum 14% van het ouderdompensioen dat laatstelijk zou zijn uitgekeerd, indien bij de berekening ervan de franchise NLG 40.765,- (situatie 1 januari 2001) zou bedragen.
Indien de (gewezen) deelnemer gebruik heeft gemaakt van de in artikel 7, lid 1 of lid 4 omschreven mogelijkheid, wordt uitgegaan van het ouderdompensioen dat, met inachtneming van het in de vorige volzin bepaalde, laatstelijk zou zijn uitgekeerd, indien geen omzetting overeenkomstig artikel 7, lid 1 of lid 4 zou zijn toegepast.
 - b. Bij overlijden van een deelnemer vóór de pensioendatum is het nabestaandenpensioen voor ieder kind gelijk aan 14% van het ouderdompensioen dat de deelnemer had kunnen krijgen indien bij de berekening ervan de franchise NLG 40.765,- (situatie 1 januari 2001) zou bedragen en het deelnemerschap tot de pensioendatum zou zijn voortgezet, met een loon zoals dat laatstelijk voor zijn/haar overlijden is vastgesteld.
 - c. Bij overlijden van een deelnemer tijdens de voortzetting van het deelnemerschap in verband met gebruikmaking van de VIP, zoals bedoeld in artikel 2 lid 3, is het nabestaandenpensioen voor ieder kind gelijk aan 14% van het ouderdompensioen dat de deelnemer had kunnen krijgen indien bij de berekening ervan de franchise NLG 40.765,- en de berekeningsgrens NLG 102.213,- (situatie 1 januari 2001) zou bedragen, het deelnemerschap tot de pensioendatum zou zijn voortgezet, met inachtneming van het bepaalde inzake maximaal drie jaren in artikel 2, lid 3 en met een loon zoals dat laatstelijk voor zijn/haar overlijden is vastgesteld.
 - d. Bij overlijden van een gewezen deelnemer vóór de pensioendatum is het nabestaandenpensioen voor ieder kind gelijk aan 14% van het ouderdompensioen waarop de gewezen deelnemer bij beëindiging van het deelnemerschap aanspraak zou hebben verkregen indien bij de berekening ervan de franchise NLG 40.765,- (situatie 1 januari 2001) zou hebben bedragen.
 - e. Het nabestaandenpensioen bedraagt voor de ouderloze wees 28% van het ouderdompensioen, zoals bedoeld in lid 2, letter a tot en met d.
 - f. Geen aanspraak op nabestaandenpensioen bestaat voor kinderen, geboren uit een partnerschap dat is gesloten nadat de (gewezen) deelnemer de pensioendatum heeft bereikt en voor kinderen die na de pensioendatum tot de (gewezen) deelnemer in familierechtelijke betrekking komen te staan of in het gezin worden opgenomen.
-

3. a. Het in lid 2a, 2b en 2d genoemde bedrag wordt telkens per 1 januari door de werkgever aangepast, uitgaande van de algemene loonontwikkeling bij de werkgever.
- b. De in lid 2c genoemde bedragen worden telkens per 1 januari (voor het eerst per 1 januari 2001) door de werkgever aangepast, overeenkomstig het in artikel 16 bepaalde voor de aanpassing van de ingegane pensioenen.

Artikel 9 Voortzetting deelnemerschap bij arbeidsongeschiktheid

1. Tijdens een periode waarover een deelnemer ononderbroken aanspraak heeft op een uitkering krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), naar een arbeidsongeschiktheid van 45% of meer, zal, afhankelijk van het arbeidsongeschiktheidspercentage, de opbouw van pensioen tot de pensioendatum premievrij worden voortgezet overeenkomstig de onderstaande tabel:

Mate van arbeidsongeschiktheid	Pensioenopbouw voortgezet voor
45% tot 55%	50%
55% tot 65%	60%
65% tot 80%	75%
80% tot 100%	100%

2. De pensioenopbouw die samenhangt met de arbeidsongeschiktheid vindt plaats op basis van het loon zoals dat van toepassing was op 1 januari voorafgaande aan de datum van aanvang van de arbeidsongeschiktheid.
3. Indien het percentage van de arbeidsongeschiktheid wordt verhoogd, respectievelijk indien dit percentage na te zijn verlaagd tot beneden 45 wordt verhoogd tot 45 of meer, vindt de voortzetting van de pensioenopbouw volgens het alsdan van toepassing zijnde percentage slechts plaats, indien en voor zover naar het oordeel van de verzekeraar een direct oorzakelijk verband bestaat met de op het tijdstip van de aanvang van de voortzetting van de pensioenopbouw bestaande arbeidsongeschiktheid.
4. Een verhoging of verlaging van het arbeidsongeschiktheidspercentage gaat in op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de verhoging of verlaging heeft plaatsgevonden.

Artikel 10 Arbeidsongeschiktheidspensioen

1. a. Een deelnemer die aanspraak heeft op een uitkering krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) naar een arbeidsongeschiktheid van 45% of meer en wiens loon uitgaat boven het maximale bedrag op jaarbasis waarover WAO-uitkeringen worden berekend (WAO-uitkeringsgrens), heeft aanspraak op een arbeidsongeschiktheidspensioen, indien en zolang die arbeidsongeschiktheid 45% of meer bedraagt.
Dit arbeidsongeschiktheidspensioen bedraagt bij volledige arbeidsongeschiktheid 70% van het loon voor zover dat uitgaat boven de WAO-uitkeringsgrens (per 1 januari 2001: NLG 88.043,-).
- b. De hoogte van het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt vastgesteld overeenkomstig de volgende tabel:

Mate van arbeidsongeschiktheid	Arbeidsongeschiktheidspensioen uitgekeerd voor
45% tot 55%	50%
55% tot 65%	60%
65% tot 80%	72,5%
80% tot 100%	100%

2. Onder WAO-uitkeringsgrens wordt verstaan de WAO-uitkeringsgrens naar de situatie per 1 januari voorafgaande aan het ontstaan van de aanspraak op arbeidsongeschiktheidspensioen.
3. Het bepaalde in artikel 9, leden 3 en 4 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 11 Aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen

1. Indien aan een deelnemer na 25 januari 1994 een WAO-uitkering van 45% of meer wordt toegekend, ontstaat tevens aanspraak op een (uitgesteld) aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen.
2. De ingangsdatum is gelijk aan de datum waarop de WAO-vervolguitkering van de deelnemer ingaat. De WAO-vervolguitkering gaat in na afloop van de uitkeringstermijn van de WAO-loondervingsuitkering, welke termijn afhankelijk is van de leeftijd van de deelnemer.
De uitkeringsduur volgens de huidige WAO is af te lezen uit onderstaande tabel.

Leeftijd ten tijde van ingang WAO-uitkering	Uitkeringsduur WAO-loondervingsuitkering
jonger dan 33 jaar	0 jaar
33 tot en met 37 jaar	0,5 jaar
38 tot en met 42 jaar	1 jaar
43 tot en met 47 jaar	1,5 jaar
48 tot en met 52 jaar	2 jaar
53 tot en met 57 jaar	3 jaar
58 jaar	6 jaar
59 jaar en ouder	tot leeftijd 65

3. Het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen eindigt op de laatste dag waarop de WAO-vervolguitkering wordt verleend, de laatste dag van de maand waarin de arbeidsongeschiktheid daalt beneden 45% dan wel waarin de deelnemer vóór de pensioendatum overlijdt, doch uiterlijk op de pensioendatum.
4. De hoogte van het aanvullende arbeidsongeschiktheidspensioen wordt vastgesteld per de datum waarop de WAO-uitkering ingaat.
Het aanvullende arbeidsongeschiktheidspensioen is gelijk aan het gedeelte van het loon, voor zover dat loon uitgaat boven NLG 40.765,- (niveau 1 januari 2001) en tot de WAO-uitkeringsgrens, vermenigvuldigd met 1,4% voor ieder jaar dat de deelnemer jonger is dan 65 jaar.
Bovenstaand bedrag wordt telkens per 1 januari door de werkgever aangepast, uitgaande van de algemene loonontwikkeling bij de werkgever.
5. Het bepaalde in artikel 9, leden 3 en 4 en de tabel van artikel 10, lid 1b is van overeenkomstige toepassing.

6. Indien de WAO-uitkering van de deelnemer mede is gebaseerd op loon dat niet afkomstig is van de werkgever, wordt het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen slechts toegekend naar rato van het deel van de WAO-uitkering dat is gebaseerd op bij de werkgever genoten loon.
Zolang het dienstverband met de betrokken deelnemer niet wordt verbroken, kan de werkgever het arbeidsongeschiktheidspensioen korten op het salaris.
7. Voor de personen op wie op grond van de overgangsbepalingen, zoals vermeld in Hoofdstuk III van de Wet terugdringing beroep op de arbeidsongeschiktheidsregelingen (Staatsblad 1993, 412), de WAO-bepalingen van vóór 1 augustus 1993 toepassing vinden, zijn de bepalingen van het reglement van vóór de reglementswijziging per 1 mei 1994 van kracht.

Artikel 12 Aanspraken bij beëindiging van het deelnemerschap

1. Indien het deelnemerschap eindigt door beëindiging van de dienstbetrekking vóór de pensioendatum gelden de volgende bepalingen:
 - a. Indien het deelnemerschap korter dan één jaar heeft geduurd, ontvangt de gewezen deelnemer een uitkering, gelijk aan de door hem betaalde bijdragen.
De aanspraken komen alsdan te vervallen.
 - b. Het bepaalde onder a is niet van toepassing indien de gewezen deelnemer overeenkomstig de bepalingen van artikel 13 elders verworven aanspraken op pensioen bij de verzekeraar heeft ingebracht.
 - c. Indien het deelnemerschap ten minste één jaar heeft geduurd, of de gewezen deelnemer overeenkomstig de bepalingen van artikel 13 elders verworven aanspraken op pensioen bij de verzekeraar heeft ingebracht, behoudt de gewezen deelnemer een premievrije aanspraak op ouderdomspensioen en op nabestaandenpensioen voor de kinderen.
 - d. De bij c bedoelde premievrije aanspraak op ouderdomspensioen is gelijk aan het verschil tussen het ouderdomspensioen dat de deelnemer met een gelijkblijvend loon bij voortzetting van het deelnemerschap zou hebben verkregen op de pensioendatum en het deel daarvan dat hij/zij zou hebben opgebouwd in de periode tussen beëindiging van het deelnemerschap en de pensioendatum.
 - e. De bij letter c bedoelde premievrije aanspraak op nabestaandenpensioen voor de kinderen wordt conform artikel 8 afgeleid van het bij letter c omschreven ouderdomspensioen.
De premievrije aanspraak wordt onmiddellijk en volledig gefinancierd.
 - f. De gewezen deelnemer ontvangt een bewijs van de premievrije aanspraken. Door afgifte van dit bewijs is de werkgever tegenover de gewezen deelnemer ontslagen van de verplichtingen die voor hem uit dit pensioenreglement voortvloeien.
 2. Indien en voor zover aanspraak bestaat op voortzetting van de pensioenopbouw ten laste van de Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering (Stichting FVP), zal dit artikel niet worden toegepast, tot het tijdstip waarop het recht op de FVP-bijdrage vervalt. Op een FVP-bijdrage kan recht bestaan bij werkloosheid, terwijl wordt voldaan aan de bepalingen van het Bijdragereglement 1999. Het Bijdragereglement 1999 ligt bij de werkgever ter inzage.
 3. De premievrije aanspraak op ouderdomspensioen als bedoeld in lid 1c kan worden vervangen door een pensioen ingaande op of na de ontslagdatum, echter niet eerder dan de eerste dag van de maand waarin de gewezen deelnemer de 60-jarige leeftijd heeft bereikt.
-

Artikel 13 Het recht op waardeoverdracht

1. Ingeval beëindiging van het deelnemerschap als bedoeld in artikel 12, dan wel bij aanvang van het deelnemerschap, zal de verzekeraar:
 - a. op verzoek van een gewezen deelnemer aanspraken op pensioen afkopen, indien die afkoop er toe strekt het de rechthebbende mogelijk te maken om onder aanwending van die afkoopsom bij een andere instelling aanspraken op pensioen te verwerven.
 - b. op verzoek van een deelnemer een in het kader van het wettelijk recht op waardeoverdracht aangeboden afkoopsom aanwenden ter verwerving van aanspraken op pensioen voor die deelnemer.Een en ander geschiedt indien wordt voldaan aan de in artikel 32b van de Pensioen- en spaarfondsenwet neergelegde vereisten.

2. De waarde van de af te kopen aanspraken op pensioen, dan wel van de met een aangeboden afkoopsom in te kopen aanspraken op pensioen, wordt vastgesteld door de actuaris van de verzekeraar volgens daarvoor bij de verzekeraar geldende tarieven. De vaststelling van deze waarden en de procedure aangaande de waardeoverdracht, geschiedt conform het Besluit reken- en procedureregels recht op waardeoverdracht.

Artikel 14 Deeltijd deelnemers

Indien gedurende het deelnemerschap perioden voorkomen waarin een deelnemer, anders dan wegens medische redenen, minder dan het normale aantal arbeidsuren bij de werkgever werkzaam is, gelden de volgende bijzondere bepalingen:

- a. de deeltijdfactor is gelijk aan het deel dat het overeengekomen aantal arbeidsuren uitmaakt van het normale aantal arbeidsuren bij de werkgever.
- b. het loon wordt voor de deeltijd deelnemer omgerekend naar een voltijds loon door het conform artikel 4, lid 4 berekende loon te delen door de deeltijdfactor. De pensioen- en bijdrageberekeringen worden gebaseerd op het aldus berekende voltijds loon.
- c. bij de berekening van het opgebouwde ouderdomspensioen wordt het aantal deelnemersjaren vermenigvuldigd met het gewogen gemiddelde van de deeltijdfactoren die van toepassing waren gedurende die deelnemersjaren. Voor de berekening van het tot de pensioendatum behaalbare ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 8, lid 2 (nabestaandenpensioen voor de kinderen) en artikel 9, lid 1 (voortzetting deelnemerschap bij arbeidsongeschiktheid) wordt er van uitgegaan, dat de laatst vastgestelde deeltijdfactor tot de pensioendatum onveranderd blijft.
- d. Het nabestaandenpensioen voor de partner en de tijdelijke toeslag als bedoeld in artikel 5, alsmede het (aanvullend) arbeidsongeschiktheidspensioen als bedoeld in artikel 10 resp. 11 toe te kennen aansluitend aan een periode van deeltijdarbeid worden gecorrigeerd door vermenigvuldiging met de onder a genoemde deeltijdfactor.
- e. de deelnemersbijdrage conform artikel 15, lid 3 wordt vermenigvuldigd met de deeltijdfactor in het betreffende jaar.
- f. wijzigingen van de deeltijdfactor welke niet ingaan op de eerste dag van een kalendermaand worden in aanmerking genomen op de eerste dag van de maand volgend op de wijziging.

Artikel 15 Financiering en bijdragen

1. Ter waarborging van bij dit reglement verleende aanspraken sluit de werkgever op het leven van de deelnemer pensioenverzekeringen bij de verzekeraar.
De financiering van de aanspraken c.q. rechten zal op een zodanige wijze geschieden, dat deze over achterliggende dienstjaren steeds ten volle zijn gedekt. Het nog niet ingekochte gedeelte van het arbeidsongeschiktheidspensioen en van het nabestaandenpensioen voor de partner en de kinderen wordt verzekerd door een risicoverzekering tegen betaling van een risicopremie.
De voorwaarden van verzekering maken deel uit van de in dit reglement vervatte pensioenregeling. Zij liggen voor de deelnemer bij de werkgever ter inzage.
2. De werkgever stelt jaarlijks de middelen ter beschikking die de verzekeraar volgens de bij haar geldende tarieven en voorwaarden nodig heeft ter nakoming van haar verplichtingen uit hoofde van dit pensioenreglement jegens de deelnemers, de gewezen deelnemers en de gepensioneerden.
De werkgever zal ten aanzien van de ingevolge dit reglement verleende aanspraken niet verder zijn gebonden dan in zoverre de verzekeraar de voor hem uit de verzekeringsovereenkomst voortvloeiende verplichtingen nakomt.
3. Iedere deelnemer is jaarlijks een eigen bijdrage verschuldigd van 8% van het loon dat boven de berekeningsgrens uitgaat (per 1 januari 2001: NLG 102.213,-).
Per 1 juli 2000 wordt het in de vorige volzin genoemde percentage verlaagd naar 6%.
Deze berekeningsgrens wordt telkens per 1 januari door de werkgever aangepast, uitgaande van de algemene loonontwikkeling bij de werkgever.
4. De eigen bijdrage wordt door de werkgever op het loon c.q. de uitkering ingehouden, in dezelfde termijnen als waarin het loon c.q. de uitkering wordt uitbetaald.
5. Bijdragen zijn niet verschuldigd en geen aanspraken worden verworven over tijdvakken waarover geen loon wordt ontvangen. Indien en voor zover over de tijdvakken de bijdragen worden voldaan, worden over deze tijdvakken alsnog aanspraken toegekend.

Artikel 16 Toeslagen

1. Indien de ontwikkeling van de kosten van levensonderhoud daartoe aanleiding geeft, kunnen:
 - a. de ingegane pensioenen;
 - b. de tijdelijke toeslagen als bedoeld in artikel 5, lid 3;
 - c. de aanspraken op bijzonder ouderdomspensioen zoals bedoeld in artikel 6;
 - d. de aanspraken op ouderdomspensioen van een deelnemer op wie het bepaalde in artikel 9 van toepassing is;
 - e. de aanspraken op ouderdomspensioen van een gewezen deelnemer op wie het bepaalde in artikel 12, lid 1 onder c van toepassing is;volgens het in de volgende leden van dit artikel bepaalde, worden aangepast door middel van een toeslag.
Deze toeslag vindt plaats per 1 januari.
 2. De in lid 1 bedoelde pensioenen, tijdelijke toeslagen en aanspraken worden verhoogd met hetzelfde percentage waarmee de kosten van levensonderhoud zijn gestegen in de maand januari, van het jaar waarin de toeslag plaatsvindt, ten opzichte van die kosten in de daaraan voorafgaande maand januari, met dien verstande dat in een kalenderjaar de toeslag als regel de algemene loonontwikkeling bij de werkgever in het voorafgaande jaar niet mag overschrijden.
Wat als algemene loonontwikkeling in deze dient te worden aangemerkt wordt beslist in overleg tussen de werkgever en de vakorganisaties, die zijn betrokken bij de collectieve arbeidsovereenkomst van de werkgever.
Voor de bepaling van de ontwikkeling van de kosten van levensonderhoud zal als richtsnoer dienen het door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde indexcijfer "consumentenprijsindex werknemersgezinnen met een laag inkomen, afgeleid".
 3. Indien het percentage waarmee de kosten van levensonderhoud zijn gestegen de algemene loonontwikkeling in het voorafgaande jaar bij de werkgever - beide zoals bedoeld in lid 2 - overschrijdt, worden de in lid 1 genoemde uitkeringen/aanspraken aangepast overeenkomstig deze algemene loonontwikkeling.
 4. In een kalenderjaar volgend op een jaar waarin het in lid 3 bepaalde toepassing heeft gevonden, wordt het percentage waarmee de in lid 1 genoemde uitkeringen/aanspraken worden verhoogd met inachtneming van het volgende vastgesteld:
 - a. de toeslag vindt plaats op basis van het in lid 2 bedoelde percentage waarmee de kosten van levensonderhoud zijn gestegen in de maand januari van het desbetreffende jaar ten opzichte van die kosten in de daaraan voorafgaande maand januari;
 - b. het aldus bepaalde percentage wordt verhoogd met een gedeelte van de stijging van de kosten van levensonderhoud, voor zover dat op grond van het bepaalde in lid 3 voor de toeslag tot dat moment buiten beschouwing is gebleven;
-

- c. indien toepassing van het voorafgaande leidt tot een percentage dat de algemene loonontwikkeling in het voorgaande jaar bij de werkgever overschrijdt, worden de in lid 1 genoemde uitkeringen/aanspraken aangepast overeenkomstig deze algemene loonontwikkeling.

Voor zover als gevolg hiervan een gedeelte van de stijging van de kosten van levensonderhoud voor de toeslag buiten beschouwing blijft, wordt daarmee bij een volgende toeslag opnieuw op de hier beschreven wijze rekening gehouden;

- d. verhoging van het percentage als bedoeld onder b. heeft slechts plaats indien en voorzover de hiervoor bestemde middelen toereikend zijn.

Onder hiervoor bestemde middelen moet hierbij worden verstaan, de overrente die door de verzekeraar is gerealiseerd, over de periode te rekenen vanaf het kalenderjaar voorafgaand aan het jaar waarin bij de toeslag een percentage stijging van de kosten van levensonderhoud buiten beschouwing is gebleven, nadat dit percentage is verlaagd met:

- de over bedoelde periode op grond van het bepaalde in lid 1 toegekende procentuele toeslag van de in dat lid genoemde uitkeringen/aanspraken;
- een door de actuaris van de verzekeraar aan te geven percentage, corresponderend met tijdens bedoelde periode veroorzaakte kostenstijgingen in verband met de in lid 1 genoemde uitkeringen/aanspraken, als gevolg van reglementswijzigingen en/of wetswijzigingen en/of wijzigingen van de door de verzekeraar gehanteerde actuariële grondslagen.

Voor zover als gevolg hiervan een percentage stijging van de kosten van levensonderhoud voor de toeslag buiten beschouwing blijft, wordt daarmee bij een volgende toeslag opnieuw op de hier beschreven wijze rekening gehouden.

- e. De werkgever kan besluiten in afwijking van het vorenstaande te handelen. Een dergelijk besluit wordt niet genomen dan nadat daaromtrent overleg heeft plaatsgevonden tussen de werkgever en de eerdergenoemde vakorganisaties, alsmede nadat daaromtrent de verzekeraar is geraadpleegd.

Artikel 17 Voorbehoud van de werkgever

1. De werkgever behoudt zich het recht voor dit reglement te wijzigen, indien en voor zover:
 - a. van overheidswege nieuwe verplichte ouderdoms-, arbeidsongeschiktheids-, of nabestaandenvoorzieningen worden ingevoerd, dan wel bestaande zodanige voorzieningen worden gewijzigd en daardoor door de werkgever extra premies moeten worden betaald voor deze pensioenregeling.
 - b. de werkgever na een afwijzende beschikking op een dispensatieverzoek verplicht wordt zich voor alle deelnemers of een deel van hen aan te sluiten bij een bedrijfs-pensioenfonds.
 - c. de totaal verschuldigde jaarpremie voor de pensioenverzekeringen op het leven van de deelnemers (na aftrek van kortingen) meer gaat bedragen dan 24% van de som van de lonen boven de franchise;
 - d. de financiële situatie van de werkgever, uitsluitend ter beoordeling van de directie, - dit noodzakelijk maakt.Indien het onder punt a en/of b genoemde plaats vindt, kan de in dit reglement omschreven pensioenregeling door de werkgever worden ingetrokken.
2. Indien de werkgever van het in lid 1 bedoelde recht gebruik maakt, zal hij de deelnemers terstond daarvan in kennis stellen.
3. Een wijziging of intrekking zoals bedoeld in lid 1, die tot gevolg heeft dat de aanspraken uit hoofde van de pensioenregeling worden verlaagd of beperkt dan wel dat de pensioenregeling wordt beëindigd, zal niet van invloed zijn op de aanspraken van de deelnemers voor zover die overeenkomstig de bepalingen van dit reglement kunnen worden toegerekend over reeds verstreken deelnemersjaren.

Artikel 18 Algemene bepalingen

1. De deelnemer heeft geen aanspraak op de in dit pensioenreglement omschreven pensioen, indien het risico van de verzekering door de verzekeraar niet is aanvaard of de deelnemer aan de ter zake voor hem uit het reglement voortvloeiende verplichtingen niet heeft voldaan.
2. Het pensioen dient schriftelijk te worden aangevraagd bij de verzekeraar. Bij deze aanvraag moeten de nodig geachte bescheiden worden overgelegd. De verzekeraar kan ook zelf tot toekenning van pensioen overgaan. Degene aan wie een pensioen is toegekend ontvangt hiervan een opgave.
3. De pensioenen worden uitsluitend door, en ten kantore van, de verzekeraar uitbetaald. De aan de betaling verbonden overmakingskosten kunnen op de uitkering in mindering worden gebracht.
4. De uitbetaling van pensioenen en van andere uitkeringen geschiedt aan de gerechtigde of aan diens wettelijke vertegenwoordiger, dan wel onder overlegging van een bewijs van machtiging aan diens gemachtigde. Bij uitbetaling aan of middels een ander dan de gerechtigde, dient desverlangd een bewijs van in leven zijn van de gerechtigde te worden overgelegd.
De uitbetaling van het nabestaandenpensioen voor de kinderen geschiedt aan degene die, naar het oordeel van de verzekeraar, de financiële lasten draagt voor het opvoeden van het kind.
5. De deelnemer, gewezen deelnemer en de gepensioneerde zijn verplicht om de werkgever schriftelijk opgave te doen van de aanwezigheid van kinderen en van scheiding.
6. De deelnemers en andere rechthebbenden dienen de werkgever desgevraagd alle inlichtingen te verschaffen, die voor een juiste uitvoering van dit reglement gewenst zijn; bij weigering of bij onjuiste inlichtingen worden de pensioenaanspraken naar de eisen van redelijkheid en billijkheid vastgesteld.
7. Het recht op een verschenen uitkering gaat verloren indien de voldoening ervan niet is gevorderd binnen vijf jaren na de verschijning van de uitkering. Op verzoek van de belanghebbende kan de verzekeraar alsnog na het verstrijken van deze termijn tot uitbetaling overgaan.
8. Ten onrechte genoten uitkeringen moeten aan de verzekeraar worden terugbetaald.

Artikel 19 Geschillenbeslechting

In alle gevallen, waarin dit pensioenreglement niet voorziet, beslist de werkgever na overleg met de verzekeraar.

Artikel 20 Inwerkingtreding

Dit reglement is in werking getreden op 1 juli 1999 en gewijzigd per 1 april 2000.